

فارسی

۱- معنی مقابل کدام واژه‌ها درست است؟

(الف) تشر: خشم، خشونت و اعتراضی که به قصد ترساندن و تهدید باشد.

(ب) تازی: اسبی از نژاد عربی با گردن کشیده و پاهای پهن است.

(ج) خشاب: مخزن گلوله که گلوله‌ها پی‌درپی از آن وارد لوله می‌شوند.

(د) منتشا: نوعی عصا که از چوب گره‌دار ساخته شده و پادشاهان به‌دست می‌گیرند.

(هـ) تجرید: خالی شدن قلب سالک از آن چه جز خداست.

(۱) الف - د (۲) ج - هـ (۳) ب - ج (۴) هـ - د

۲- در کدام گزینه همۀ معانی مقابل واژه‌ها درست است؟

(۱) اعلا: نفیس، برگزیده - دیلاق: دراز، چاق

(۳) کتل: پشته، تپه - شش دانگ: کامل - تمام

(۲) معهود: معمول، جای وعده - هویدا: آشکار، روشن

(۴) پتیاره: زشت، ترسناک - بحبوحه: میان، شلوغی

۳- معانی همۀ واژه‌ها در مقابل آن‌ها درست آمده است؛ به‌جز:

(۱) تناور (دارای پیکر قوی و بزرگ) - سرحد (کرانه) - معمر (سالخورده)

(۲) واترقدین (تنزل کردن) - هیون (هیزم) - معبر (گذرگاه)

(۳) صدر (بالای مجلس) - نیک‌پی (خوش‌قدم) - کربت (غم)

(۴) مکاید (حیله‌ها) - تک و پوز (ظاهر شخص) - کلک (آتشدان)

۴- در کدام گروه کلمات، غلط املائی وجود دارد؟

(۱) صرف کردن صیغۀ بلّعت - غرق غربت - ساطور قصابی

(۲) زوال مملکت ضحاک - مجلس‌آرای بلامعارض - سپاسگذاری پالیز

(۳) سرسرای عمارت - تطاول مال رعیت - عفاف و آزر

(۴) روضۀ مجسم - حزین‌ترین لحن - مائدهٔ آسمانی

۵- املائی کدام بیت درست است؟

(۱) همچو عکس آب تشویش از بنای ما نرفت / مرتعش بوده است گویی پنجهٔ معمار ما

(۲) به هر طرف متمایل قدش ز صورت صوم (= روزه) / چنان که تازه‌نهال از وزیدن صرصر

(۳) هزار نقد به بازار کائنات آرند / یکی به سگۀ صاحب ایار ما نرسد

(۴) سپهر با تو مگر لاف قدر زد که قضا / فکنده بر رخ او از ستاره، آب دهان

۶- در کدام عبارت غلط املائی وجود دارد؟

(۱) زیرک باش و نگه‌دار معین عقل را تا اعانت شهوت نکند و خادم تو امیر تو نگردد.

(۲) لثیم را از دیدار کریم و نادان را از مجالست دانا و احمق را از مصاحبت زیرک ملالت افزایش.

(۳) از حال مشاهیر می‌پرسید و به هر موضع اختلافی می‌ساخت و به رفق و مدارا زندگی می‌کرد.

(۴) چون بر این سیاق در مخالفت نفس مبالغت نمودم و به رغبت صادق به علاج بیماران پرداختم.

۷- نام پدیدآورندهٔ چند اثر در برابر آن نادرست است؟

«سانتاماریا (مرتضی امیری اسفندقه) - دری به خانۀ خورشید (سید علی موسوی گرما رودی) - کباب غاز (محمدعلی جمالزاده) - ارمیا (رضا

امیرخانی) - هوا را از من بگیر، خنده‌ات را نه (فریدریش شیلر) - قصه‌های دوشنبه (عبدالحسین زرین‌کوب)»

(۱) سه (۲) دو (۳) چهار (۴) پنج

۸- تعداد تشبیه در کدام گزینه متفاوت است؟

(۱) مست تمام آمده است بر در من نیم شب / آن بت خورشیدروی وان مه یاقوت‌لب

(۲) در زیر آبنوس شب و روز هیچ دل / شمشادوار تازه و خرم پدید نیست

(۳) کشتی‌ای بر خشک می‌رانیم در دریای عشق / وین تن خاکی ز چشم افتاده چون لنگر در آب

(۴) خالی ز رنگ بدعت و عاری ز زنگ شرک / آیینۀ ضمیر مصفای مصطفی

۹- آرایه‌های بیت زیر کدام است؟

«چو چشمۀ خضر ار شعر من روان‌افزاست / عجب مدار که آن عین آب حیوان است»

(۱) تلمیح - اسلوب معادله - تشبیه - استعاره (۲) جناس - تلمیح - تشبیه - ایهام - واج‌آرایی

(۳) تشبیه - تشخیص - جناس - ایهام (۴) ایهام تناسب - واج‌آرایی - تضاد - استعاره

۱۰- آرایه‌های «حس آمیزی؛ اسلوب معادله، استعاره، تلمیح و ایهام تناسب» به ترتیب در ابیات گزینۀ ..... آمده است.

الف) می ده که سر به گوش من آورد چنگ و گفت / خوش بگذران و بشنو از این پیر منحنی

ب) تا شعر آب‌دار نباشد به کس مخوان / سوهان روح خلق مشو از کلام خشک

ج) اندیشه‌ای ز تیر کمان شکسته نیست / ز آهم نترسد آن که دلم را شکسته است

د) نیستی را مشتری شو تا ز کیوان بگذری / ملک درویشی مسخر کن که سلطانی کنی

هـ) بر خاک من امانت حق گر نتافتی / من چون مزاج خاک ظلوم و جهولمی

۱) ب - ج - د - الف - هـ   ۲) الف - ب - ج - هـ - د   ۳) ب - ج - الف - هـ - د   ۴) الف - ج - د - هـ - ب

۱۱- آرایه‌های مقابل کدام بیت تماماً درست است؟

۱) شراب، گرد کدورت نبرد از دل ما / چو دانه سوخته باشد چه از سحاب آید؟ (اسلوب معادله - تضاد)

۲) مهی که راز من از پرده آشکارا کرد / هنوز صورت او زیر پرده پنهان است (جناس تام - استعاره)

۳) من که ره بردم به گنج حسن بی‌پایان دوست / صد گدای همچو خود را بعد از این قارون کنم (تشبیه - تلمیح)

۴) ز داغ کعبه، سیاهی چرا نمی‌افتد / اگر نه سوخته عشق لاله‌رویان است (حسن تعلیل - حس آمیزی)

۱۲- در همه ابیات نقش کلمات مشخص شده در کمانک برابر آن درست است؛ به جز:

۱) گرم تو در نگشایی کجا توانم رفت؟ / به راستان که بمیرم بر آستان ای دوست (مفعول - قید)

۲) تو را ملامت سعدی حلال کی باشد / که بر کناری و او در میان دریایی است (مسند - مضاف‌الیه)

۳) گر تو را هست شکیب از من و امکان فراغ / به وصال که مرا طاق هجران تو نیست (نهاد - متمم)

۴) می‌دانم خطر دوزخ و سودای بهشت / هر کجا خیمه زنی اهل دلی آنجایند (مفعول - قید)

۱۳- تعداد وابسته‌های پسین کدام عبارت بیشتر است؟

۱) در ابتدای قرن نوزدهم، این نمایش بزرگ مجازات‌های جسمی محو می‌شود و به عصر سادگی مجازات می‌رسیم.

۲) در روند این تغییرات تا مدت‌های مدید، الغای زجر و شکنجه در نظام جزایی فرانسه اعمال نشده بود.

۳) انگلستان از کاهش شدت اجرای قوانین جزایی خود در آشوب‌ها خودداری کرد.

۴) در زندان‌های کشورها، در سریع‌ترین تدارکات خود همواره تدبیری برای اعمال تنبیه بدنی می‌اندیشیدند.

۱۴- کدام گزینه درباره ابیات زیر نادرست است؟

«شد جهان بر چشم من از رفتن جانان سیاه / برد با خود میهمان من چراغ خانه را»

«شد عمر و نشد سیر دل ما ز تپیدن / این قطره خون از سر تیغ که چکیده است»

۱) «ان» در واژه «جانان» نشانه شباهت است.   ۲) در بیت دوم دو جمله دو جزئی دیده می‌شود.

۳) جز در جمله پایانی، در دیگر جملات شیوه بلاغی وجود دارد.   ۴) تنها یک پیوند همپایه‌ساز دیده می‌شود.

۱۵- در کدام بیت بیش از دو جمله مرکب وجود دارد؟

۱) گفتم دلی که دیده است پیر و غریب و خسته؟ / امروز چند روز است کز پیش ما جدا شد

۲) خود عالمی پر است که سلطان غلام اوست / چون من تهی دوی به وصالش کجا رسد؟

۳) غافل مباش ار عاقلی دریاب اگر صاحب‌دلی / باشد که نتوان یافتن دیگر چنین ایام را

۴) به لطف اگر بخوری خون من روا باشد / به قهرم از نظر خویشتن مران ای دوست

۱۶- در همه ابیات به جز ..... حذف فعل دیده می‌شود.

۱) خصومت خیزد و آزار و آن‌گه مردمان گویند / که آن بی‌عقل را بینید چون با باد می‌کوشد

۲) دردی شگرف دارد دل در غم تو دائم / در زلف تو ندانم تا جان چه کار دارد؟

۳) گر ره دهم فریاد را از دم بسوزم باد را / حدی است هر بیداد را این حد هجران تا کجا؟

۴) من و گوشه‌ای کمتر از گوش ماهی / که گیتی چو دریا مشوش فتاده است

۱۷- مفهوم کنایی «چند مرده حلاج بودن» از کدام بیت دریافت می‌شود؟

- ۱) فریب جهان قصه روشن است / سحر تا چه زاید شب آستن است
- ۲) بالا بنمای ای سنایی هان / تا چند گزی است بوریای تو
- ۳) زر نداری نتوان رفت به زور از دریا / زور ده‌مرده چه خواهی زر یک‌مرده بیار
- ۴) نه مرد است آن به نزدیک خردمند / که با پیل دمان پیکار جوید

۱۸- در کدام بیت مفهوم مشترک با ابیات دیگر یافت نمی‌شود؟

- ۱) تویی که مخبری از هر چه هست در عالم / تویی که قادری بر هر چه هست در امکان
- ۲) هر چه خواهی ز خود طلب می‌کن / که تویی هر چه خواهی از دانی
- ۳) چیزی چه طلب کنی؟ که گم کرده نه‌ای / از خود بطلب که نقد تو در بر تو است
- ۴) بگفت ای خداوند بالا و پست / تویی آفریننده هر چه هست

۱۹- مفهوم کدام بیت با درس «خوان هشتم» متناسب نیست؟

- ۱) رستم و یوسف و هابیل نشانم دادند / زخم دارد به جگر هر که برادر دارد
- ۲) دشمن خانگی از خصم برونی بتر است / بیشتر شکوه یوسف ز برادر دارد
- ۳) یوسف عزیزم رفت ای برادران رحمی / کز غمش عجب بینم حال پیر کنعانی
- ۴) یادش بخیر! پشت مرا ناگهان شکست / آن دوستی که خواست بمیرد برای من

۲۰- مفهوم بیت «گلّه ما را گله از گرگ نیست / کاین همه بیداد شبان می‌کند» با کدام بیت متناسب است؟

- ۱) به خصم گل زدن از دست من نمی‌آید / وگر نه بر سر خود تیشه می‌توانم زد
- ۲) از روی نرم، سرزنش خار می‌کشم / چون گل ز حسن خلق خود آزار می‌کشم
- ۳) ای خواجه کوه‌بین بیداد مکن چندین / کاین بنده نافرمان مولای دگر دارد
- ۴) از ما گلّه بی‌ثمری کس نشنیده است / هر چند که چون بید سراپای زبانیم

۲۱- مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) یک دل افسرده بی‌داغ از دم گرم نماند / در بهار از لاله گردد چهره رنگین سنگ را
- ۲) دل چو شد افسرده از جسم گران‌جان پاره‌ای است / رنگ برگ خویش باشد میوه‌های خام را
- ۳) هر که به جز عاشقان ماهی بی‌آب دان / مرده و پژمرده است گرچه بود او وزیر
- ۴) هر آن دل را که سوزی نیست دل نیست / دل افسرده غیر از آب و گل نیست

۲۲- وادی‌های ذکرشده در برابر هر بیت با مفهوم آن تناسب دارد به جز:

- ۱) ز مشرق تا به مغرب طی کنی یک روز بی‌زحمت / اگر چون مهر در راه طلب تنها نهی پا را (استغنا)
- ۲) مشو ز وحدت و کثرت دو بین که یک نور است / که آفتاب شود روز و شب ستاره شود (توحید)
- ۳) توان چو آهوی مشکین به بوی مشک شناخت / ز حرف‌های جگرسوز، جان سوخته را (معرفت)
- ۴) عشق عالم‌سوز دل را از زمین‌گیری رهاوند / سوختن شد باعث نشو و نم این دانه را (فنا)

۲۳- مفهوم کدام بیت با شعر زیر تناسب معنایی بیشتری دارد؟

«نان را از من بگیر، اگر می‌خواهی / هوا را از من بگیر، اما / خنده‌ات را نه...»

- ۱) به چه تقصیر زرم قسمت آتش گردید؟ / خنده چون گل به تهیدستی خاری نزد
- ۲) این ماتم دگر که در این دشت آتشین / دل آب گشت و چشم پر آبی ندید کس
- ۳) نه زلیخا پیرهن تنها به بدنای درید / عشق از این مستورها بسیار رسوا ساخته است
- ۴) بوستان را هیچ دیگر در نمی‌باید به حسن / بلکه سروی چون تو می‌باید کنار جوی را

۲۴- کدام دو بیت با یکدیگر تناسب معنایی دارند؟

الف) ظلم کردن بر بلاگردان خود انصاف نیست / بی سبب بال مرا آن آتشین سیما شکست

ب) از علمداران به قدر ظلم می ماند اثر / عاملی کز وی نمی ماند اثر عادل تر است

ج) بر ضعیفان ظلم کردن ظلم بر خود کردن است / شعله هم بی بال و پر شد تا خس و خاشاک سوخت

د) تیغ بیدادگر دو سر دارد / از هدف بیش، تیر، نالان است

۴ - د - الف

۳ - ج - د

۲ - ب - ج

۱ - الف - ب

۲۵- مفهوم بیت «یوسف به خانه روی ز بازار می کند / هر گه ز خانه روی به بازار می کنی» با کدام بیت متناسب است؟

۱) هر متاعی که خریدیم به اوقات عزیز / بود اگر یوسف مصری، نخریدن به بود

۲) تا نشد آب، از نقاب غنچه سر بیرون نکرد / بس که گل شرمندگی زان روی شبنم خیز داشت

۳) گرچه عقل و هوش و دین و دل به پای او فشاند / می کشد شرمندگی صائب همان از عشق یار

۴) یوسف ما در ترازو چند باشد همچو سنگ؟ / ای به همت از زلیخا کمتران! غیرت کنید